CONVENȚIA DE LA SINGAPORE CU PRIVIRE LA RECUNOAȘTEREA ȘI EXECUTAREA ACORDURILOR DE MEDIERE

Lilia GRIBINCEA
CZU: 341.24:341.623 liliagribincea@yahoo.com

La 20 decembrie 2018, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a adoptat **Convenția cu privire la Acordurile Internaționale rezultate în urma medierii** [1], cunoscută sub denumirea de Convenția de la Singapore. Convenția a fost deschisă pentru semnare la 7 august 2019 și are drept scop de a contribui în mod decisiv la schimbarea perspectivei juridice asupra medierii – ca procedură alternativă de soluționare a litigiilor comerciale internaționale în sensul promovării medierii ca modalitate de soluționare a litigiilor, obligând statele semnatare să recunoască acordurile obținute în urma medierii disputelor comerciale internaționale. Potrivit art.14 al Convenției, aceasta va intra în vigoare la 6 luni din momentul ratificării ei de către minim 3 state. Convenția va intra în vigoare la data de 12 septembrie 2020 în conformitate cu prevederile art.14 alin.1 al Convenției. De asemenea, a fost adoptată Legea-model UNCITRAL 2018 cu privire la medierea internațională comercială și a soluționării prin mediere a conflictelor internaționale [2]. Statele semnatare ale Convenției de la Singapore pot adopta Legea-model cu privire la medierea comercială internațională cu scopul creării unui cadru legislativ coerent în domeniul medierii comerciale internaționale și soluționării alternative a litigiilor comerciale.

Potrivit Legii-model UNCITRAL, noțiunea *comercial* presupune o interpretare mai largă, referindu-se la toate tipurile de relații comerciale, contractuale sau nu, dar fără a se limita la orice tip de tranzacție comercială pentru furnizare și schimb de bunuri și servicii, acorduri de distribuție, reprezentare comercială și contracte de agenție, factoring, leasing, lucrări de construcții, consultanță, lucrări de inginerie civilă, licențe, investiții, finanțe, domeniu bancar, asigurări, acorduri de exploatare sau concesiune, asocieri sau alte forme de cooperare în afaceri și în industrie, transportul mărfurilor sau pasagerilor pe apă, aerian, cale ferata sau rutier.

Convenția de la Sigapore se aplică (art.1) acordurilor ce rezultă din medierea litigiilor comerciale internaționale, încheiate de către părți în formă scrisă, unde termenul *international* presupune:

- Cel puțin două părți ale acordului de mediere își au sediile profesionale în state diferite; sau
- Statul în care părțile acordului de mediere își au sediile profesionale este altul decât statul unde se execută mare parte a obligațiilor asumate prin acordul de mediere sau statul cu care obiectul acordului de mediere are cele mai strânse legături.

În Uniunea Europeană, recunoașterea și executarea acordurilor de mediere transfrontaliere este reglementată de Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială [3], Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (reformare) [4], Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor [5], Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 [6].

Referindu-se la procedura de recunoaștere într-un alt stat decât cel în care s-a încheiat acordul de mediere, Convenția de la Singapore precizează în art.4 că cererea formulată de o parte a acordului va fi depusă la autoritatea competentă din statul în care se solicită recunoașterea, însoțită de unele documente, precum: acordul de mediere semnat de părți și de mediator; un document din care să rezulte că acordul este rezultatul procedurii de mediere; adeverința eliberată de instituția care a administrat procedura de mediere. În absența documentelor menționate, Convenția permite autorității competente să solicite orice alte probe relevante. De asemenea, Convenția permite statelor să solicite

orice alte documente necesare în vederea admiterii cererii de recunoaștere a acordului de mediere.

Convenția de la Singapore stabilește în art.5 *motivele pentru care solicitarea de punere în executare a acordului poate fi refuzată de către autoritatea competentă* și anume: incapacitatea uneia dintre părțile semnatare ale acordului; acordul este lovit de nulitate absolută, este inoperant sau imposibil de pus în aplicare în conformitate cu legea pe care trebuie să o respecte părțile în mod valabil sau în conformitate cu legea considerată aplicabilă de către autoritatea competentă din statul solicitat să recunoască acordul; acordul nu este obligatoriu și nici final conform celor agreate de părți; acordul a fost modificat ulterior; obligațiile cuprinse în acord au fost îndeplinite sau nu sunt clare sau inteligibile; admiterea cererii este contrară termenilor stipulați în acord; există abateri săvârșite de mediator, abateri fără de care partea nu ar fi încheiat acordul; mediatorul nu a dezvăluit părților anumite circumstanțe, ceea ce a determinat îndoieli rezonabile cu privire la imparțialitatea sau independența mediatorului, având un impact semnificativ asupra unei părți, fără de care partea respectivă nu ar fi încheiat acordul.

Totodată, autoritatea competentă din statul solicitat să recunoască acordul poate refuza această cerere, dacă descoperă faptul că:

- aprobarea cererii ar fi contrară ordinii publice din statul unde se solicită recunoașterea acordului sau
- obiectul conflictului nu este susceptibil de soluționare prin mediere în conformitate cu legea statului unde se solicită recunoașterea acordului.

Modalitățile de punere în executare a acordurilor internaționale de mediere nu sunt prevăzute de Convenția de la Singapore, aceasta lăsând la aprecierea statelor semnatare să stabilească modalitățile în conformitate cu legislația lor internă.

Dispozițiile cu privire la procedura de recunoaștere a acordurilor de mediere și limitările aplicării Convenției produc efecte juridice din momentul ratificării Convenției. Potrivit art.14 alin. (2), în cazul în care un stat ratifică, acceptă, aprobă sau aderă la Convenție după depunerea celui de-al treilea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau

aderare, Convenția va intra în vigoare cu privire la statul respectiv în decurs de șase luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare. În present, 53 de state au semnat Convenția de la Singapore [7].

Referințe:

1. Textul convenției este disponibil: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/EN/Texts/UNCITRAL/Arbitration/mediation_convention_v1900316_eng.pdf. Accesat 17.08.2020.
2. Textul Legii model este disponibil: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/en/annex_ii.pdf. Accesat 17.08.2020.
3. Textul este disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1598808041563&uri=CELEX:32008L0052. Accesat 17.08.2020.
4. Textul este disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1598808306811&uri=CELEX:02012R1215-20150226. Accesat 17.08.2020.
5. Textul este disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1598808464739&uri=CELEX:02012R0650-20120705. Accesat 25.08.2020.
6. Textul este disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1598808628061&uri=CELEX:02003R2201-20050301. Accesat 25.08.2020.
7. Lista statelor semnatare poate fi consultată: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXII-4&chapter=22&clang=_en. Accesat 31.08.2020.